

Өртээ 2 көп.

арзыгына эконоимикти харызааларын калыпартыры, ол талаа-быле бар турар ылгай кержур чорукту болгаш моонзаларын чайлазыры улустар арзыгына чоокшулажырын, бу-аурешир болгаш бот-болун билчир чорукту байдалын тургу-зарынын онза чугула фактору болур. Европа мууртарынын арзыгына эконоимикти харызааларын хажгуери чер бамбу-азиян еске черлеринде эвилчидалер-биле бараан солчулагын оларын калыпартырган болор. Улустар арзыгына бот-болун дээр билчирин чепил алыр органы берип турар эртем-тех-никтиг болгаш култуурту калм амыджажылганын хажгууру-биле калы, ол харызаалар оларнын хажгуузеленин хире-чир-геиз-биле Европала аймыл чок чорукту болгаш буту дээр-геиз тайбынын быжылзаарнын материалын удезини бол-ган туруп болур.

Социал-политиктиг тургузуу, идеологиязы болгаш поли-тиктиг уедел-болгашын ялаш-буру туракко, бутуенин амылралчы национал эрге-ажыктарыга дугуш турар ни-ти херээ европейин куруузелерде болгаш улустарда бар — ол дээрге, Европада тайбынын тээрин бадурбаларнын агрес-сиян куштерин кымчыктырбайзынын сорулгазы-ыр.

III.

Ал тургучулуп турар байдал Европага табынны быжыр-
лаарычга уладлардан илпекчил халхилишшинын бшту
европейжи курунелерин негел турар деп, 60 Декларацияга
ат салган курунелер санал турар.

Европа курунелерин чакаттары болза агрессияны план-
нарын кылып турарзынын сагыш ооктуралмышкыннын бу-
зудуришкенинере не илетеп шымазас, аяролук чепсек чтле
сларнын боттарынын аймык чок чорутуга керектик чүе деп
бузудуриин оралаштышмас, эдегейин ийгин дайынын
түннелерин эскерти көөрүн күзеп турарзынын медегеле-
тинне бузупрп шымазас, мычтанга Европага халантып аяро-
лук ускудежишкенинын салымны оон-биле күзелин-дас,
күзөл чок-дас бол, белеткен турар кымык күштөргө илгин бе-
рип, илпекч чок байдалга артын каал шымазас.

Уаустарын мурунуга боттарынын белик хуладегизин ме-
дереп биюшшан, Европада лүштүктүп чорукту чазырылы-
рынын, аймык чок чорукту быжылаарынын, Европа ку-
рунелеринин аразыга табын, бот-боттарынга аямытты казы
ажылаштыганы калбарынын талашынча эргилген кан-
дарын шылаар кымык байлымынын европа курунелерин чак-
аттарын чыдыр кылгачтас.

Европа бо-йде гугаа кынг сорулганык мурунла турп турар эвес болг. Делсейин боти болгш ийин дайынына рын агресси кунгш ланы чакылды-биле, тайын болалар утайыныа хооун мекелетер-биле шырчымаланы тургаш белеткек турган. Улаустарын сиремчилес-хоошаны сорулга-биле эе бургузукле пропагананын болгаш, мекс информанция кыдырынын узуг аттарын ажыгаан тургалан. Уластар чусейин жукуртур чупе миллион-миллион турп эвс, чекеткеч мек жорайда болгаш суураар бузундулар болу бергизиледе ан билеп эгелээр турган. Айрадул америянык болгш кучукул ракеталарнын чус чыныла ону ушкун узда болдуру болбас.

Өзүндө бир катар киришкичтери чүртүр Европада айыл чок чорукту быгындарын талезы-биле бөттү хемчегелерин зурени-биле боттандырган турган даш турат турар. Амыг тегин байдалына мннгы баычарыны к-ырына боттуг аралдар бар зоронгог олар бутуен турар. Ол сорулгараа эске кутуенер-биле калы ахылдыкырына олар белен.

Тайбынын болгаш айыл чок чоруктуг херенге быжыг магайымалыг тургузары болза Европанын бүгү кутуенериники кирипни. бүгү-нигити чуулгузуну көргөн шиптирлерини чапир алыр сорулга-биле уасл-бодаларын шыамак болгаш боттуг чутуаалыг көөрү неген турар чутуга сорулга болур.

Хезелишкенин толараг программазы болур, үнесин барымдалары саналдыр Европанын социалистиг чүртүр ууал-дараа кирип келгенер.

Декларацияга ат салган кутуенер Европада айыл чок чорукту быгындарын талезы-биле хемчегел хамыктыг мурунгу дарааыныгы кол угалышкынын-биле боттатган туруп болур болгаш боттаныр-ла укулуг деп санал турар.

Бирээзе. Хамаарышпас чоруктуг болгаш национал бүгүн эргенин, дөз эргелигин, нитики херектеринге толгаарааш-пазыны болгаш бот-боттарына ажыкты болуугуну принциптеринге, язы-бур нийтилээ системалыг кутуенерини арамдыга тайбыч кожа-хөлбө дөгүнаарынын принциптеринге үнөдүшсөң, чагай кожа-хөлбө керээздарын хөткөүлөринче Европанын бүгү кутуенерини чөүтөл туралыг киришкичтери кутуенер кыйгыны тур. Мону барымдалаш олар болза эконобия болган сатыг зоронгогуну кыккал.

дирерү, эргетиги, техникасына, культураны болгаш уюм чүгүлүн талазына, аң мыйкын европа чурттарына калы ажылдажырынга чаа аргаларын берип турар өске-даа талазар- та хообазалары болгаш калы ажылдажылганын хевирлерин көүзүлгөргө тээш түртүп туралар.

Улам ынактыр бот-боттарынга ахкытыр баязымын бот- тандырырынга Европа күрүндөгү аргаларын тым ап шыда- заа хире, тайбын калы ажылдажылганын мынд талач чок.

Өске чурттарга узур, ий герман күрүндөр-биле таарым- чалды харызааларын тургузары кириштиришпашан, ол бү- тү чурттарына лин эргелин калы ажылдажылганынга болгаш оларын аразына таарымчалы харызааларын тургузганын узур улаганн политиктиң-даа, экономиктиң-даа ийик, мынзы янзы-бур хевирин майга көр болгаш ыгышкын кылды чорутат бүтү күрүндеринин өйткээрлерин өргөжөк чүтүл- дын ийити-арона калы ажылдажылганын жогутуден не- пелс турар. Европанын янзы-бур социал системалары күрү- нелерин аразына чагай жожа-хелбө харызааларын таар- мыштыр тургузар болгаш хажжирер болза оларын эконо- миктиң болгаш культурут харызааларын улам ийгештир болуптур. Мынчанш, Европада байлаз өжидирер болгаш бот-боттарынга бүзүржирин база хундузжирин жегүзгө- рүн хөрөнгө боттук салымшынын киірер талазы-биле Е- вропа

Ийикте. Делегерин шериг блоктарына болгаш эвигелдерге чарыалыруу тувурынга ууур, буту-нигилатинга тайбынганга болгаш айыл чок чорутууга оортан тургустуруп келир айылдарын чайгалары, даш, соодикатиг чурттар кезээде чайгыш чогу-биле туруп келгенер.

НАТО-ну агрессия шериг бутулдугин тургузуп, анда Барын Германияны кирип алганынга харын кылдыр, наймалын, каты ажылдажылганын болгаш бот-боттарынга дуузалжакчынын Варшава керээзин — тускай догунаа болгаш тен эргелиг курулгесин камгалай керээзин чарган, ол болза керээзин киржикчилери чурттарын айыл чок чорутуп болгаш Европалга тайбынны камгалаарынын чепсээ болуп турар.

Былаарга империалисттик куштерин энгээни өскө куртуелерин деисвардеринде шериг блоктарынын болгаш шериг баазаларын туруп турары курулгесин аразынга каты ажылдажылганын орунута моондак болуп турар деп, Варшава керээзинин киржикчилери чурттар сакап турган болгаш анда чыңаар санап турар. Европанын чурт ботузувун айыл чок чорутуп болгаш зепинчегеинин бузуп магалылы болза делегер амылдарынын аңгы тегели ботуп узганынчынарныга таарымшап турар шериг бутулдугесинин туруп турары өөөс, харын дилити буту курулгесинин аразынга чок эргелик болгаш бот-боттарын хуудулууга зорыладаларга үн

(Төнчүзү. Эгези 1-ги арында).

Антонин НОВОТНЫЙ,
чехословацкий коммунист партизанский ТК-ның Бирги
Чехословак Социалист Республикасы Президенти.
Иосиф ЛЕНАРТ,
чехословак Социалист Республикасы заңнам Даргаы.

